

Activiteitenplan Kampheuvellaan 60 Hoenderloo

Onderdeel	Naam	Versie
Eerste versie ingediend	Activiteitenplan	P2300411 November 2023
Aanvulling ingediend	Aanvulling activiteitenplan	P2300411 Maart 2024
Ingediende versie nu	Activiteitenplan definitief	P2300411 Versie 1.1 2024 Oktober 2024

Betrokken partijen

Opdrachtgever	
Naam bedrijf	Ad Infinitum
Contact persoon	[REDACTED]
Straat	Laan van Eikenhof 32
PC Plaats	7351 DB HOENDERLOO

Bevoegd gezag	
Omgevingsdienst	Provincie Gelderland
Contactpersoon	[REDACTED]
Straat	Markt 11
PC + plaats	6811 CG Arnhem
E-mail	[REDACTED]@ gelderland.nl
Telefoonnummer	06- [REDACTED]

Ecologische begeleiding	
NAAM BEDRIJF	Hopman en Peters BV
Contactpersoon	[REDACTED]
Straat	Parallelweg 3
PC + plaats	3927 BZ RENSWOUDE
E-mail	[REDACTED]@hopmanenpeters.nl

Inhoud

INLEIDING	4
AANLEIDING	4
ACTIVITEITENPLAN	4
Beschrijving plangebied.....	4
RESULTATEN ECOLOGISCHE QUICKSCAN	4
RESULTATEN NADERONDERZOEK	4
WET- EN REGELGEVING.....	5
GEPLANDE INGREEP	5
TOETSING EN EFFECTBEOORDELING.....	5
Belang van de werkzaamheden	6
Staat van instandhouding.....	6
COMPENSATIE EN MITIGATIE.....	6
Compensatie.....	6
Tijdelijke mitigatie	7
Permanente Mitigatie (Natuurvriendelijk isoleren).....	7
Specificaties van de verblijfsruimtes:	8
Mitigatie toelichting	8
PLANNING.....	9
BIJLAGE 1	10
BIJLAGE 2	11
BIJLAGE 3	12
BIJLAGE 4	13
BIJLAGE 5	14
BIJLAGE 6	15

INLEIDING

In november 2023 heeft Emmagroep opdracht verstrekt voor het opstellen van een Activiteitenplan ten behoeve van de bescherming van vleermuizen op de locatie Kampheuvellaan 60 te Hoenderloo. Tijdens het vergunningsaanvraagproces in mei 2024 is de locatie verkocht aan Ad Infinitum B.V. De huidige versie van het activiteitenplan, bekend onder referentie P2300411 Versie 1.1 (2024), is een samenvoeging van de aanvullende notitie van 29 maart 2024 en een volledige update van het plan, zodat de locatie uiterlijk 15 oktober 2024 ongeschikt kan worden gemaakt, conform de richtlijnen zoals beschreven in de e-mail van [REDACTED] van Provincie Gelderland.

AANLEIDING

In verband met de voorgenomen herontwikkeling van een school aan de Kampheuvellaan 60 Hoenderloo is in 2023 een naderonderzoek vleermuizen uitgevoerd door Hopman en Peters. (*Rapportnr. P2300114*)

Tijdens dit onderzoek zijn drie zomerverblijfplaatsen van 25 gewone dwergvleermuizen en een paarverblijfplaats van twee (valt onder dezelfde 25) gewone dwergvleermuizen vastgesteld.

Het paarverblijf is op dezelfde plek als een zomerverblijfplaats. Hopman en Peters heeft aangegeven dat er ontheffing moet worden aangevraagd voor deze soorten. Hiervoor zal aan activiteiten (mitigatie) plan moeten worden opgesteld.

ACTIVITEITENPLAN

In het activiteitenplan wordt een gedetailleerd overzicht gemaakt van de voorgenomen activiteiten, de redenen waarom deze activiteiten nodig zijn en de maatregelen die genomen worden om negatieve gevolgen voor de vleermuizen te minimaliseren (o.a. door te compenseren).

Beschrijving plangebied

De locatie betreft een leegstaand schoolgebouw in bosrijke omgeving. Aan de westzijde (voorkant) van het gebouw loopt een weg de kampheuvellaan en ten noorden van het gebouw loopt de weg Heideveld. Er staan in de nabije omgeving meerdere grote gebouwen en hiertussen staan stukken bos. Ca. 900 meter ten zuidwesten van de locatie ligt de kern van het dorp Hoenderloo.

Op ca. 1 km ten oosten van de locatie ligt vakantiepark Landal Miggelenberg. Vrijwel direct ten noorden van de locatie ligt bos. Dit bos gaat over in natuureservaat de Hoog Buurlose Heide.

Locatie en ligging bijlage 1

RESULTATEN ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Uit de uitgevoerde quickscan, *Ecologische quickscan Kampheuvellaan 60 Hoenderloo, P2300126, Hopman en Peters d.d. 6 april 2023*, is gebleken er mogelijk vleermuizen gebruik maken van het gebouw als verblijfplaats. Als reactie hierop is een naderonderzoek uitgevoerd.

RESULTATEN NADERONDERZOEK

Uit het uitgevoerde naderonderzoek, *Naderonderzoek Kampheuvellaan 60 Hoenderloo, P2300114, Hopman en Peters d.d. 9 november 2023*, is gebleken dat er minimaal 25 gewone dwergvleermuizen

met vier verschillende verblijfplaatsen gebruik maken van het gebouw. Het gaat om zomer/paarverblijfplaatsen en het is niet uit te sluiten dat het kraamverblijfplaatsen betreft.

Bijlage 4 Verbeelding verblijfplaatsen

WET- EN REGELGEVING

Vanuit de Wet Natuurbescherming (Wnb) zijn op basis van de Habitatrichtlijn soorten (§ 3.5 Wnb) alle van nature in het wild levende vleermuizen in Nederland beschermd. Hierbij is het verboden om (voor de soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Habitatrichtlijn soorten):

- Lid 2. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn opzettelijk te verstoren.
 - Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het tweede lid te beschadigen of te vernielen
- Bron: Overheid.nl

Indien men door werkzaamheden één of meerdere van bovenstaande verboden gaat (of verwacht) te overtreden dient een ontheffing (of vrijstelling) te worden aangevraagd bij de desbetreffende provincie. Een ontheffing (of vrijstelling) wordt in principe enkel verleend als de werkzaamheden:

- In het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid zijn
- In het belang van de veiligheid van luchtverkeer zijn
- Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren zijn
- Ter bescherming van flora of fauna is
- Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten is
- Niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort

Bron: Overheid.nl

Staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

GEPLANDE INGREEP

Het huidige schoolgebouw wordt getransformeerd tot 44 zorgappartementen met voorzieningen. Hierbij zal de spouwmuur worden geïsoleerd wat leidt tot de afname van verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.

TOETSING EN EFFECTBEOORDELING

Andere mogelijke oplossingen

Het gebouw verkeert in dermate slechte staat dat er geen andere realistische mogelijke oplossingen zijn. Het gebouw zo laten als het is, is niet wenselijk gezien het op deze manier niet in gebruik kan worden genomen. Het gebouw zal dan leeg komen te staan. De enigste realistische opties zijn het gebouw te transformeren of het gebouw te slopen. In dit geval is er gekozen om het gebouw te transformeren tot zorgappartementen.

Belang van de werkzaamheden

Het schoolgebouw wordt niet meer gebruikt als school en is momenteel enkel in gebruik als anti-kraak. Als de levensduur van de gebouwen, welke niet meer voordoen aan de huidige eisen op het gebied van isolatie en binnenklimaat, door de slechte staat ten einde komt, is sloop of renovatie de enige optie. De werkzaamheden worden uitgevoerd in het belang van de 'volksgezondheid of de openbaren veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.' Het gebouw is namelijk oud, vochtig en tochtig. Het voldoet niet meer aan de huidige wooneisen en dient aangepast te worden, zodat de bewoners onder optimale omstandigheden kunnen wonen. M.b.t. het bouwbesluit en duurzaamheid dienen er extra maatregelen getroffen te worden om hieraan te voldoen m.n. het na-isoleren van de niet geïsoleerde spouwmuur.

Staat van instandhouding

Door het gebrek aan een opvolger voor een school is er gezocht naar een nieuwe functie voor het pand. Het pand blijft bestaan maar wordt getransformeerd tot zorgappartementen waardoor de omgeving in stand wordt gehouden. Het perceel bevat zelf ook relatief weinig groen ten opzichte van de omgeving. Hier zou e.v.t. ook nog rekening mee gehouden kunnen worden door bijvoorbeeld bloementuinen aan te leggen, wat zowel voor de flora en fauna als voor de toekomstige bewoners een positief effect oplevert.

Het vernielen van de vaste verblijfplaatsen heeft effect op de gewone dwergvleermuizen en de overlevingskans van hun nageslacht. Vleermuizen zijn in staat nieuwe verblijfplaatsen te vinden, binnen een straal van maximaal 200 meter, in de omgeving maar een nieuwe verblijfplaats zal nooit hetzelfde zijn als de oude. Omdat het nooit hetzelfde zal zijn moeten er voldoende geschikte plekken zijn. Binnen die straal van 200 meter zullen tijdelijke verblijfplaatsen opgehangen moeten worden om te garanderen dat er voldoende geschikte plekken zijn. Tijdelijke kraamkasten hebben een gewenningsperiode van 6 maanden. Naast de tijdelijke kasten zijn de panden in bijlage 5 ook geschikt.

COMPENSATIE EN MITIGATIE

De compenserende en mitigerende maatregelen zijn o.a. gebaseerd op informatie uit de volgende documenten:

- Kennisdocument BIJ12 gewone dwergvleermuis (versie juli 2017)
- Soortenstandaard gewone dwergvleermuis van het RVO (versie maart 2014)

Compensatie

Alle vernietigde verblijfplaatsen zullen gecompenseerd moeten worden door minimaal vier nieuwe alternatieve verblijfplaatsen met dezelfde functie, per verloren verblijfplaats.

Er zullen tijdelijke verblijfplaatsen aangeboden moeten worden in de vorm van twaalf zomer/paarverblijfplaatsen en vier kraamverblijfplaatsen (met een gewenningsperiode van zes maanden).

Zie bijlage 2 tijdelijke mitigatie

Verblijfplaatsen van minimaal 25 gewone dwergvleermuizen zullen verloren gaan (bijlage 1) waardoor er twaalf nieuwe zomer/paarverblijven en vier kraamverblijven worden aangeboden na de werkzaamheden.

Deze zullen worden aangeboden op een zo dichtbij mogelijke locatie van de verloren verblijfplaatsen, om zo min mogelijk negatieve invloed op de soort uit te oefenen.

In bijlage 4 zijn de locaties aangegeven waar de permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijk isoleren. Door meerdere verblijfplaatsen aan te bieden geeft dit de mogelijkheid tot een betere groei van de huidige populatie dan voorheen.

Tijdelijke mitigatie

Voor de tijdelijke vleermuiskasten worden de producten van Unitura aangeraden. Gezien de kraamkasten (Unitura VMT3a) en paarverblijven (Unitura VMT1A) een gewenningstijd hebben van 6 maanden zal in figuur 3 worden vermeld waar deze komen te hangen/worden geplaatst en welke soort kasten dit zijn en zullen ze zo snel mogelijk worden opgehangen.

Zomerverblijfplaats 'VMT1 A' Unitura

'Kraamkast VMT3 A Unitura

Het dichtstbijzijnde gebouw in bezit van de opdrachtgever ligt op 280 meter afstand. Gezien er een maximale afstand geldt voor zomerverblijven van 200 meter is dit te ver om de kasten daar op te hangen. Andere gebouwen die wel binnen 200 meter afstand liggen zijn in handen van een concurrerende ontwikkelaar en/of bleken niet mee te willen werken.

Hierdoor is besloten de zomer/paarverblijven aan nabij gelegen bomen te plaatsen de kraamkasten op palen op eigen terrein te plaatsen.

Verder zal de verlichting rondom het gebouw hetzelfde blijven. Hiervoor worden dus geen extra maatregelen getroffen.

Permanente Mitigatie (Natuurvriendelijk isoleren)

Natuurvriendelijk isoleren betekent dat tijdens het isoleren van een gebouw rekening wordt gehouden met de aanwezigheid en het behoud van vleermuisverblijven. Hierbij worden speciale voorzieningen aangebracht om vleermuizen te ondersteunen, zonder dat de isolatie de functionaliteit van hun

verblijfplaatsen beperkt. De permanente mitigatie is erop gericht om geschikte alternatieve verblijfplaatsen te creëren voor vleermuizen in de gevels van het gebouw

Specificaties van de verblijfsruimtes:

Alternatieve verblijfplaatsen (12 stuks):

- Per alternatieve verblijfplaats moet een open ruimte in de spouwmuur worden vrijgehouden met een minimale afmeting van 0,8 m x 0,5 m.
- Deze ruimte moet worden voorzien van ten minste één invliegsteen om toegang voor vleermuizen te faciliteren.

Kraamverblijven 4 (stuks):

- Voor het kraamverblijf (waar jonge vleermuizen worden geboren en grootgebracht) moet een grotere ruimte van minimaal 5 m² vrijgehouden worden.

Plaatsing en Hoogte:

Hoogte van de voorzieningen:

Alle voorzieningen dienen zich op minimaal 3 meter hoogte te bevinden, maar de voorkeur gaat uit naar een zo hoog mogelijke plaatsing in de gevel.

Oriëntatie en plaatsing:

Het verdient de voorkeur om de verblijven zo hoog mogelijk te plaatsen en te verspreiden over meerdere gevels (noord, zuid, oost, west) om variatie in microklimaten te bieden.

Zorg dat invliegopeningen goed toegankelijk zijn en vrij van obstakels.

Bijlage 3 ter verbeelding de verblijfplaatsen op het bestaande pand

Mitigatie toelichting

Voor de gewone dwergvleermuis geldt dat voorafgaand de werkzaamheden de gebouwen natuurvrij gemaakt te dienen worden om te voorkomen dat de verblijfplaatsen bewoond zijn tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Voordat de gebouwen natuurvrij gemaakt worden, is eerst nagegaan of er voldoende vervangende verblijfplaatsen in de nabije omgeving aanwezig zijn. De provincie Gelderland heeft aangegeven tijdelijke verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten te willen zien.

Als reactie hierop worden er vier kraamkasten en twaalf zomer/paarverblijven in de maand april om rekening te houden met de gewenningsperiode van zes maanden.

Op 30 April zijn er door de opdrachtgever naar aanleiding van een mail van mevrouw Tieman (provincie Gelderland) de tijdelijke verblijfplaatsen geplaatst. Op 6 mei is hiervan een notitie geschreven (P2400257 datum 6 mei 2024). Uit de mail van de Provincie hebben is er opgemaakt dat in verband met werkzaamheden aan het pand en geen panden (eigendom) binnen 200 meter. De tijdelijke verblijven op palen mochten.

Op 29 juli zijn de kraamkasten op een nabij gelegen pand gehangen. Het e.e.a. is kortgesloten met Bianca Tieman van Provincie Gelderland.

Zie bijlage 2 tijdelijke mitigatie

Bij de gewone dwergvleermuis moet men er ook voor kiezen om in de minst kwetsbare periode natuurvrij te maken. De meest ideale periode om te werken is binnen het actieve seizoen van de vleermuis maar niet binnen de kraamperiode. Dit betekent dat je het beste kan werken in de maand april of in de maanden september/oktober. Het natuurvrij maken zal in september/oktober gebeuren door middel van exclusion flaps en vulschuim. Na het natuurvrij maken en voor de werkzaamheden zal er een controle ronde plaatsvinden. Deze controle ronde zal vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang plaatsvinden. Hierbij wordt gelet op uitvliegende vleermuizen en territoriaal gedrag.

PLANNING

Werkzaamheden	Datum
Kraamkasten ophangen	30 April
Natuurvrij maken + zomerkasten ophangen	September/oktober
Controle ronde natuurvrij maken	Ca. 1 week na natuurvrij maken
Start werkzaamheden renovatie	Na controle ronde

ALGEMEEN

Logboek

Van de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden, hierin komen de volgende punten te staan:

- Notitie natuurvrij maken
- Wanneer start werkzaamheden
- Foto's

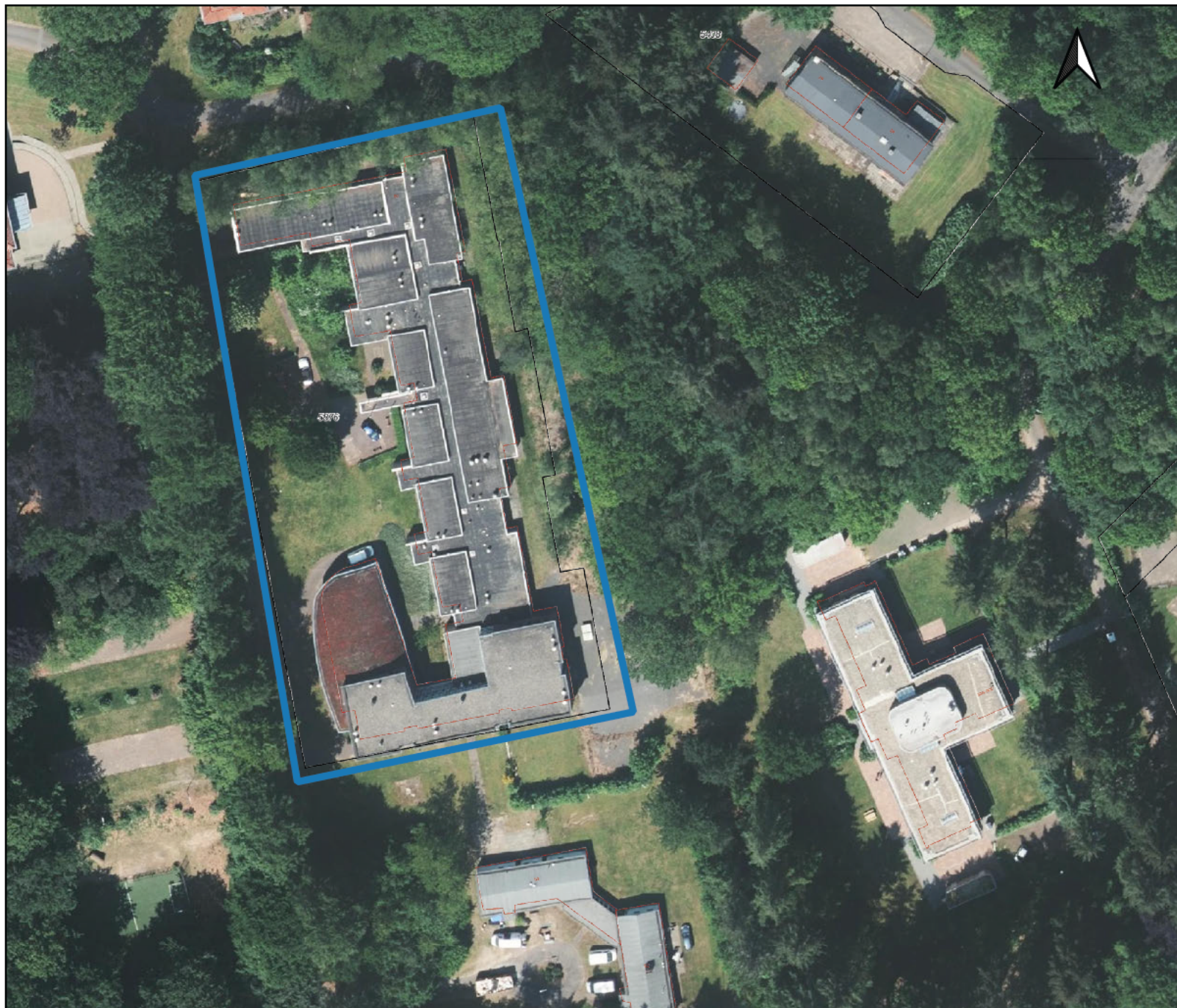
Monitoring

De werkzaamheden zullen gemonitord worden door een Ecologisch Adviesbureau. Zo kan het succes van de compensatiemaatregel worden beoordeeld.

In bijlage 6 treft u het de volgende rapporten:

- Naderonderzoek
- Plaatsing tijdelijke mitigatie
- Mail contact Provincie Gelderland
- Aanvulling Activiteitenplan

BIJLAGE 1

Legenda

 Onderzoekslocatie

Projectnummer : P2300411
Locatie : Kampheuvellaan 60
Hoenderloo
Tekenaar: TiemeVeen
Schaal: 1: 1000

BIJLAGE 2

Legenda

Wildcamera's

● Zomerverblijf op 3 per paal

◆ Kraamkasten op pand

Projectnummer : P2300411
Locatie : Kampheuvellaan 60
Hoenderloo
Tekenaar: TiemeVeen
Schaal: 1: 1500

BIJLAGE 3

Figuur 2.1 locaties te realiseren verblijven d.m.v. natuurvriendelijk isoleren

Figuur 2.3 locatie te realiseren verblijf

Figuur 2.2 locaties te realiseren verblijven

BIJLAGE 4

AANGETROFFEN VERBLIJFPLAATSEN

BIJLAGE 5

Legenda

Geschikte locaties

Geschikte panden in de omgeving.

Projectnummer : P2300411
Locatie : Kampheuvellaan 60
Hoenderloo
Tekenaar: TiemeVeen
Schaal: 1: 2000

BIJLAGE 6

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 17 april 2024 10:10
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]@gmail.com; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Transformatie school tot zorgeenheden te Hoenderloo Zaaknummer 2023-008637

Beste [REDACTED],

Ik heb de zaak besproken met een senior vergunningverlener.

Het is niet mogelijk te werken tijdens de kwetsbare kraamperiode (1 mei t/m 15 juli). Voor één kraamverblijf geldt dat er 4 tijdelijke en 4 permanente verblijfplaatsen moeten worden gerealiseerd. De tijdelijke verblijfplaatsen hebben een gewenningsperiode van een volledige kraamperiode. Dit betekent dat de tijdelijke verblijfplaatsen vóór 1 mei moeten worden gerealiseerd om in augustus te mogen werken. Er moeten ook 4 tijdelijke en 4 permanente verblijfplaatsen per aangetroffen zomer/paarverblijven worden gerealiseerd met een gewenningsperiode van 3 maanden. Alle verblijfplaatsen moeten buiten de invloedssfeer van het project vallen. Dat betekent vrij van verstoring door trillingen, geluid, en lichtverstoring (zie kennisdocument gewone dwergvleermuis). Als handhaving langskomt om te controleren en de tijdelijke verblijfplaatsen blijken niet vrij van verstoring is er kans dat de werkzaamheden worden stilgelegd.

Het moet duidelijk zijn hoeveel verblijfplaatsen er in het gebouw zitten, waar de tijdelijke verblijfplaatsen worden gerealiseerd en met welke types voordat er verder kan worden gegaan met het proces.

Paalkasten voor vleermuizen accepteren wij in principe alleen voor een deel van de tijdelijke mitigatie (maximaal 25-50%) en alleen als de mitigatie met standaard kasten niet goed mogelijk is.

De voorwaarden o.a. die in een ontheffing gelden.

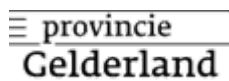
1. Alle te renoveren gebouwen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen worden door middel van exclusion flaps afgesloten, zodat vleermuizen de bebouwing kunnen verlaten maar niet via dezelfde opening kunnen terugkeren. De in-/uitgang van een exclusion-flap moet volledig glad zijn (ook aan de muurkant), zodat een vleermuis geen grip kan krijgen om terug te kruipen. Wanneer delen van toegangsmogelijkheden worden dichtgezet, dient vanuit elke voor vleermuizen mogelijke verblijfplaats minimaal binnen tweeënhalve meter een opening met exclusion-flap bereikt te kunnen worden. **De uitgang (opening) van de exclusion-flap moet minimaal net zo groot zijn als de opening die toegang tot de verblijfplaats verschaft óf, indien er delen worden dichtgezet, zo groot te zijn dat deze voor álle voorkomende vleermuissoorten (inclusief laatvlieger en meervleermuis) nog te nemen is.** Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de juiste methode van ongeschikt maken te bepalen.
2. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, moet het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober worden uitgevoerd.
3. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Na deze maatregelen moet opnieuw een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 25. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen

4. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
5. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. De kasten moeten duurzaam in stand gehouden worden. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
6. Voor het ongeschikt maken voor vogels of vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) worden gebruikt om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen worden toegepast waarin ze verstrikt kunnen raken.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
Vergunningverlener Omgevingswet - soortbescherming

Mobiel, sms of whatsapp 06 [REDACTED] | [REDACTED]@ gelderland.nl | www.gelderland.nl
werkdagen: [REDACTED]

 Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.
De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Van: [REDACTED]@arch-id.nl>
Verzonden: maandag 15 april 2024 13:53
Aan: [REDACTED]@ gelderland.nl>
CC: [REDACTED]@ gmail.com; [REDACTED]@hopmanenpeters.nl>
Onderwerp: Transformatie school tot zorgeenheden te Hoenderloo Zaaknummer 2023-008637
Urgentie: Hoog

Beste [REDACTED],

Via [REDACTED] van Hopmans en Peters, bereikte mij de vraag om nog iets meer te vertellen over onze aanpak m.b.t. d transformatie van de school tot complex zorgeenheden te Hoenderloo.
Graag voldoe ik hieronder aan dat verzoek:

Bij projecten zoals dit is het zaak om zorgvuldig te werk te gaan.
De structuur van het gebouw en dus ook de constructie dient zoveel mogelijk in takt te blijven.
Ditzelfde geldt voor de buitenschil van het gebouw: ook de gevels dienen zoveel mogelijk in takt te blijven.
Niet alleen om de eigenheid van het gebouw te bewaren maar ook uit kostenoverwegingen.
Daarnaast spelen milieuoverwegingen ook een belangrijke rol.
Daarom ook wordt het werk op de bouwplaats zo veel mogelijk beperkt.
Zo worden de nieuwe binnen wanden in de fabriek kant en klaar gemaakt en in het werk gemonteerd.
Natuurlijk moet er ook enig sloopwerk verricht worden, doch dit zal onder toezicht en zorgvuldig en met beleid worden uitgevoerd.
Veelal heeft dit te maken met het (ver)plaatsten van een natte cel of met het (ver)plaatsen van een toegangsdeur.
Daar het een voormalige school betreft met veel grote ruimten (lokalen), kan in veel gevallen volstaan worden met het plaatsen van een geprefabriceerde metal stud wand in het midden van zo'n grote ruimte als scheiding tussen twee zorg appartementen.

Hopman en Peters B.V.
Postbus 253
3700 AG Zeist
KvK: 16087130
Telefoon: 030 691 59 31
www.hopmanenpeters.nl
info@hopmanenpeters.nl
IBAN: NL97RABO0385241666
BTW: NL 8023.22.621.B.01

Datum: 29 maart 2024
Onderwerp: Aanvulling Activiteitenplan
Ons projectnummer: P2300411
Uw kenmerk:
Locatie: Kampheuvellaan 60 te
Hoenderloo

Emmagroep B.V.
T.A.V. [REDACTED]
J.J. Viottastraat 47
1071 JP Amsterdam

Geachte [REDACTED],

Om vertraging van het voorgenomen project te voorkomen hierbij een aanvullend advies op het Activiteitenplan.

Na zorgvuldige inspectie van de voormalige schoollocatie waar werkzaamheden gepland zijn, willen wij u informeren over enkele belangrijke aspecten met betrekking tot de uitvoering van het project. Allereerst is vastgesteld dat er vleermuizen aanwezig zijn in de spouwmuur, waardoor deze niet direct geïsoleerd kan worden conform de oorspronkelijke planning. Het is van belang dat we de natuurlijke habitat van deze dieren respecteren en beschermen.

Om deze reden zal de isolatie van de spouwmuur uitgesteld worden totdat passende maatregelen getroffen zijn voor de vleermuizen (zie *activiteitenplan 26-3-24, P2300411, Hopman en Peters*). Ondanks dit uitstel kunnen andere geplande werkzaamheden eventueel wel van start gaan, met inachtneming van de aanwezigheid van de vleermuizen. Concreet betekent dit dat we ervoor zullen zorgen dat er zo min mogelijk trillingen en geluidsoverlast worden veroorzaakt tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Het plaatsen van metal stud wanden en het uitvoeren van sloopwerk zal zorgvuldig en gecontroleerd plaatsvinden om verstoring van de vleermuizen te minimaliseren.

De metal stud wanden, die bestaan uit een aluminium frame met isolatie ertussen en een gipsplaten afwerking, zullen in de fabriek worden geproduceerd en als geheel worden gemonteerd op locatie. Dit minimaliseert verstoring en behoudt de integriteit van het gebouw, zoals vereist om de natuurlijke omgeving van de vleermuizen te behouden.

Op basis van bovenstaande gegevens stellen wij voor dat wij, hopman en peters, dit voor de Emmagroep indienen bij de provincie met de vraag of de werkzaamheden mogen starten. De maatregelen zullen exact verlopen zoals in het al eerder ingeleverde Activiteitenplan. De stappen worden opgenomen in een logboek en zullen later eventueel ook nog aangeleverd.

Als toevoeging op deze notitie geven wij (Hopman en Peters) aan de tijdelijke verblijven voor 15 april 2024 te realiseren. Zo kunnen de vleermuizen het volledige seizoen wennen aan de tijdelijke verblijven én zijn de huidige verblijven ook nog aanwezig.

Indien u naar aanleiding van deze notitie vragen heeft kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
Hopman en Peters
[REDACTED]

Hopman en Peters B.V.
Postbus 253
3700 AG Zeist
KvK: 16087130
Telefoon: 030 691 59 31
www.hopmanenpeters.nl
info@hopmanenpeters.nl
IBAN: NL97RABO0385241666
BTW: NL 8023.22.621.B.01

Datum:	6 mei 2024	Emmagroep B.V.
Onderwerp:	Notitie compenserende (tijdelijke) maatregelen	J.J. Viottastraat 47
Ons projectnummer:	P2400257	1071 JP Amsterdam
Uw kenmerk:		
Locatie:	Kampheuvellaan 60 Hoenderloo	

Geachte [REDACTED],

Hierbij ontvangt u een door ons opgestelde notitie voor het treffen van de tijdelijke compensatiemaatregelen op de locatie bekend zijnde als Kampheuvellaan 60 te Hoenderloo.

Tijdens de door ons bureau uitgevoerde ecologische QuickScan (*Projectnummer P2300126, d.d. 6 april 2023*) is vastgesteld dat er mogelijk vleermuizen in de spouwmuur aanwezig kunnen zijn. Dit is doormiddel van het door ons bureau uitgevoerde nader soortenonderzoek (*Projectnummer P2300114, d.d. 9 november 2023*) bevestigd. Hierdoor was het niet mogelijk op direct de spouwmuren te isoleren conform de planning van de aannemer. Tijdens de onderzoeken zijn er diverse verblijven geconstateerd.

In het door ons bureau opgestelde activiteitenplan (*projectnummer: P2300411, d.d. 26 maart 2024*) staat beschreven welke passende maatregelen er getroffen dienen te worden voor de gebouw bewonende vleermuizen.

Alle vernietigde verblijfplaatsen zullen gecompenseerd moeten worden, door minimaal vier nieuwe alternatieve verblijfplaatsen met dezelfde functie, per verloren verblijfplaats.

Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd op 30 april 2024 door [REDACTED].

De werkzaamheden die zijn uitgevoerd:

- Realiseren van 12 zomer/ paar (tijdelijke) verblijfplaatsen.
- Realiseren van 4 kraam (tijdelijke) verblijfplaatsen.

De zomer paar verblijven zijn per 2 kasten op een paal geschroefd. De kraam verblijven zijn apart een paal geschroefd. Voor een overzicht van de locatie van palen met kraam, zomer en paar verblijven word verwezen naar bijlage 1.

De foto's van de werkzaamheden zijn opgenomen in bijlage 2.

Er dient rekening gehouden te worden met gewenningsperiode per soort verblijf. Na gewenningsperiode dient het gebouw natuurvrij gemaakt te worden volgens het activiteitenplan, waarna de werkzaamheden kunnen plaats vinden.

Voor vragen kunt u zich wenden tot [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
Hopman en Peters

[REDACTED]

Zomerverblijf 4

Zomerverblijf 5

Zomerverblijf 6

Zomerverblijf 2

Zomerverblijf 3

Kraamkast 4

Zomerverblijf 1

Kraamkast 1

Kraamkast 3

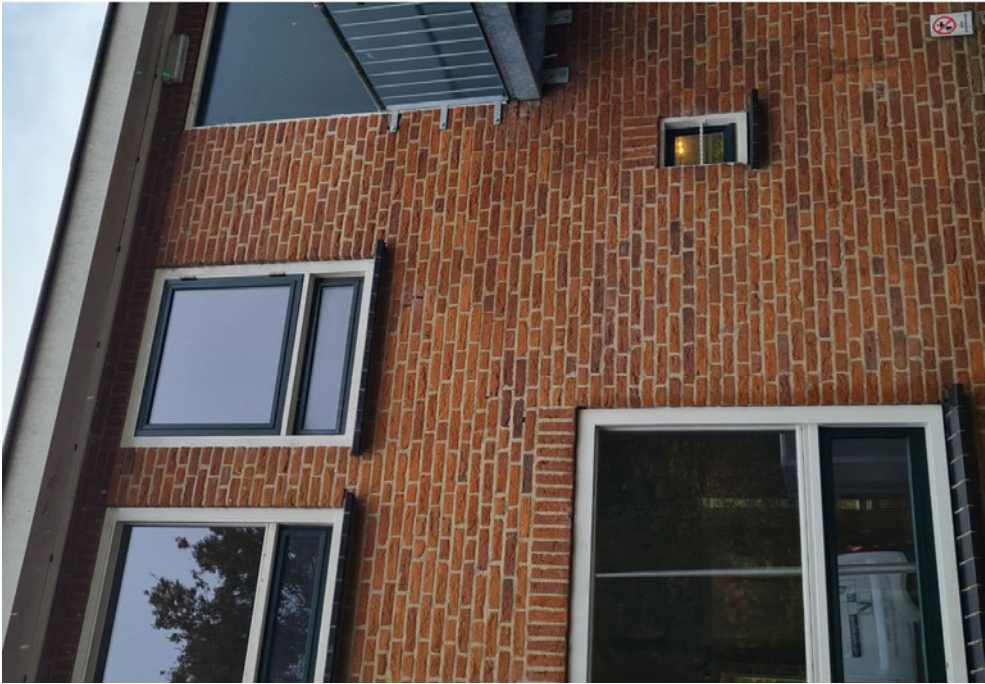
Kraamkast 2

40 m

Hopman en Peters B.V.
Postbus 253
3700 AG Zeist
KvK: 16087130
Telefoon: 030 691 59 31
www.hopmanenpeters.nl
info@hopmanenpeters.nl
IBAN: NL97RABO0385241666
BTW: NL 8023.22.621.B.01

Datum: 24 oktober 2023
Onderwerp: Nader onderzoek vleermuizen
Ons projectnummer: P23001114
Uw kenmerk:
Locatie: Kampheuvellaan 60 te
Hoenderloo

Emmagroep B.V.
T.a.v. [REDACTED]
J.J. Viottastraat 47
1071 JP Amsterdam

Geachte [REDACTED],

Hierbij ontvangt u de rapportage van het door ons bureau uitgevoerde nadere onderzoek gericht op vleermuizen op de locatie aan Kampheuvellaan 60.

Inleiding

Door Emmagroep B.V. is aan Hopman en Peters opdracht verleend voor het uitvoeren van een nader onderzoek gericht op vleermuizen aan Kampheuvellaan 60.

Aanleiding

Uit het oriënterend veldonderzoek (ecologische QuickScan) blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd.

Ingreep

De opdrachtgever is voornemens het huidige schoolgebouw te herontwikkelen. In verband met dit voornemen is in maart 2023 een ecologische QuickScan uitgevoerd door Hopman en Peters. Hieruit is gebleken dat er naderonderzoek moet worden uitgevoerd naar potentieel aanwezige verblijfs- en kraamlocaties.

Resultaten voorgaand onderzoek

Tijdens het bezoek van het plangebied is geconstateerd dat het gebouw in alle gevels open stootvoegen bevat. Via deze open stootvoegen kunnen vleermuizen de spouwmuur in. Daarnaast zijn er onder de boeidelen ook een aantal plekken waar smalle spleten aanwezig zijn, groot genoeg voor vleermuis om tussen het dak en het dakbeschot te kruipen.

Nader onderzoek kan uitwijzen of de werkzaamheden inderdaad verstorend zullen werken. Op basis van een dergelijk onderzoek kunnen adviezen worden gegeven met betrekking tot de meest passende (mitigerende en compenserende) maatregelen die getroffen dienen te worden om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Onderzoeksopzet

De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus.

De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijf/ baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten, doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Resultaten

In onderstaande tabel zijn de omstandigheden per onderzoeksdag weergegeven

Tabel: omstandigheden onderzoek

Datum	Zonsopgang/ -ondergang	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
13-6-2023	21:59	21:50 – 00:30	21 – 24 graden	Helder, 1 bft
30-6-2023	05:21	02:15 – 05:30	14 – 15 graden	Bewolkt, 1 bft
12-7-2023	21:55	21:50 – 00:30	15 – 17 graden	Overwegend helder, 1 bft
16-8-2023	21:01	23:00 – 01:00	17 – 18 graden	Bewolkt, 2 bft
8-9-2023	20:10	23:00 – 01:00	19 – 20 graden	Helder, 1 bft

13-6-2023

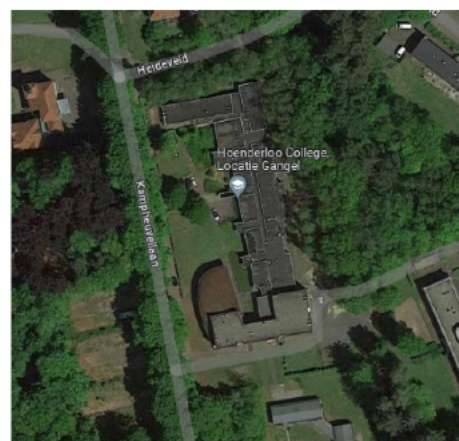
Tussen 22:10 en 22:40 zijn er 19 verschillende vleermuizen uit de zuidgevel gevlogen (figuur 1). Om 23:10 is er een rosse vleermuis overgevlogen. Bij de noordgevel aan de zuidkant zijn de hele avond 3 of 4 verschillende vleermuizen te vinden. Om 23:41 is daar ook een vleermuis een open stootvoeg ingegaan (figuur 2). Om 23:50 is er weer een vleermuis uitgevlogen en om 23:51 een andere er weer in.

30-6-2023

Om 04:22 is de eerste vleermuis naar binnen gevlogen, onder de dakrand bij figuur 3. Verder zijn er nog 5 vleermuizen aan de zuidzijde naar binnen gevlogen.

12-7-2023

De eerste 2 vleermuizen zijn om 22:08 uitgevlogen aan de zuidzijde en vervolgens tot 22:12 nog vier verschillende vleermuizen. Vanaf 22:30 twee verschillende overvliegende laatvliegers die af en toe terugkeren. Tussen 23:30 en 00:30 waren er continue foeragerende dwergvleermuizen te zien aan de westzijde van het gebouw, bij de bomen aan de weg.

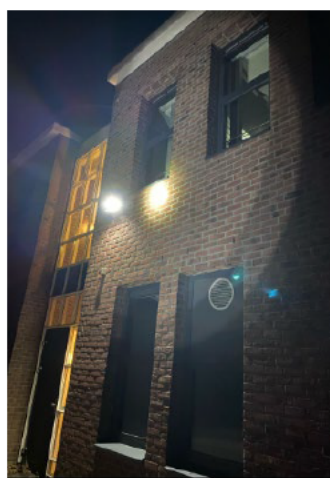
Figuur 1

16-8-2023

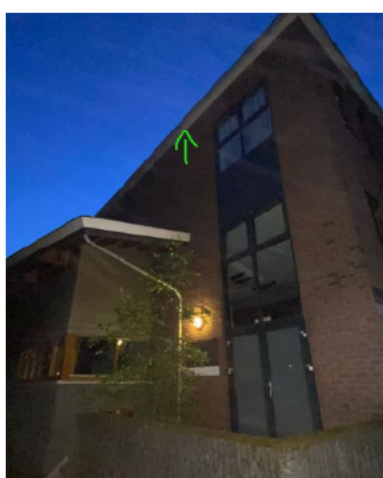
Om 23:53 eerste overvliegende laatvlieger gezien, verder de rest van de avond relatief vaak. Ook waren er de hele avond gewone dwergvleermuizen te zien, weinig baltsgedrag.

8-9-2023

Langs de weg aan de westzijde enkele gewone dwergvleermuis die baltsgedrag vertonen maar niet specifiek ten opzichte van het gebouw. Aan de oostwestzijde van het gebouw is wel duidelijk een baltsende vleermuis ten opzichte van het gebouw. Dit is dezelfde plek als bij figuur 1 waar in het voorjaar de vleermuizen duidelijk een verblijfplaats hadden.

Figuur 3

Figuur 2

Toetsing aan wet- en regelgeving

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Vleermuizen zijn streng beschermd vanwege hun kwetsbaarheid. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn daarom sterk afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort", dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes), paarterritoria en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Conclusies en aanbevelingen

De voorgenomen ingrepen zullen niet leiden tot een afname in foerageermogelijkheden. Daarom is verstoring van essentieel foerageergebied dan ook niet aan de orde. Een ontheffing voor de werkzaamheden ten aanzien van vleermuizen is echter wel noodzakelijk, aangezien er verblijfplaatsen zijn aangetoond in relatie tot het onderzoeksgebied. Het gaat vermoedelijk om een zomerverblijfplaats van 25 gewone dwergvleermuizen en een paarverblijf van twee gewone dwergvleermuizen. Aangezien de locatie als meerdere soorten verblijfplaatsen wordt gebruikt is het goed mogelijk dat het ook als winterverblijfplaats wordt gebruikt. Hier dient extra rekening mee te

worden gehouden. Om de ontheffing te mogen aanvragen zal een activiteitenplan moeten worden opgesteld om de effecten op de vleermuizen te minimaliseren én te compenseren.

Ten aanzien van in de omgeving foeragerende vleermuizen wordt geadviseerd om gedurende de werkzaamheden en in de nieuwe situatie verlichtingsarmaturen te gebruiken die naar beneden schijnen en zo min mogelijk strooilicht veroorzaken, of om andere vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen.

Tot slot dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht ten aanzien van in het wild levende dieren en planten (zie bijlage 1, zorgplicht).

Indien u naar aanleiding van dit rapport vragen heeft kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Hopman en Peters

[Redacted signature]

Gecontroleerd door:

Contactpersoon/ projectleider:

[Redacted signature]

BIJLAGEN

BIJLAGE 1	TOELICHTING VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING
BIJLAGE 2	VERKLARENDE WOORDENLIJST

BIJLAGE 1

TOELICHTING VERBODSBEPALING WET NATUURBESCHERMING

Zorgplicht

De tekst van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, waarin de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren is vastgelegd, luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijkemaatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij afkruisende deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Deze plicht treft dus niet alleen de dieren en planten die zijn vermeld op de lijsten behorend bij de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, de Conventies van Bern en Bonn of artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

De plicht houdt zoveel in dat een ieder die weet, kan weten, vermoedt of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten in het wild levende dieren of planten nadelige gevolgen kunnen ondervinden, zijn handelen of nalaten moet aanpassen ter voorkoming, beperking of ongedaan making van die gevolgen, zoals beschreven in lid 2 van het zorgplichtartikel.

Onder nadelige gevolgen dient hierbij niet alleen de dood of verwonding van dieren dan wel de vernieling of beschadiging van planten te worden verstaan.

Dit verplicht de initiatiefnemer van ruimtelijke ingrepen of andersoortige activiteiten ertoe om voorafgaande aan de uitvoering of realisatie zich op de hoogte te stellen van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid van die natuurwaarden en van de mogelijke gevolgen van zijn handelen voor die natuurwaarden. Dit vereist zorgvuldigheid van de initiatiefnemer. Hij dient ook al bij de voorbereiding van zijn handelingen oog te hebben voor de bescherming van de natuurwaarden en tijdens de uitvoering en realisatie steeds een focus te hebben op voorkoming of ongedaan making van nadelige effecten op die natuurwaarden.

BIJLAGE 2

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgmente

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of op- gaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/ of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijf- plaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudings- doelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.